

‘Wijkteam heeft ook een huisarts

Ook in Woerden zoeken gemeente en eerste lijn naar een geschikte aanpak om zorg en ondersteuning voor de inwoners slimmer en efficiënter te organiseren. Met Coöperatie VGZ is een convenant gesloten. Raedelijn treedt op als kwartiermaker en bruggenbouwer.

Hoe leren we elkaar kennen? Hoe gaan we beter samenwerken? Vorig jaar zomer sprak een mix van diverse professionals uit het sociale en zorgdomein met elkaar in het Eerstelijnscafé, georganiseerd door Raedelijn (ROS met als werkgebied Midden-Nederland). ‘Het bruipte van de energie, kennismaken was nodig. Met als resultaat dat iedereen erkent dat we elkaar steeds harder nodig hebben’, zegt adviseur Sosja Rooijmans. Vanuit de gemeente Woerden werd het café als een cadeautje ontvangen, zegt beleidsambtenaar Alide de Leeuw. ‘We zijn blij dat de eerste lijn zelf het initiatief nam om elkaar te ontmoeten.’ Ook Jelle Vrijzen, zorginkoper integrale zorg van Coöperatie VGZ, noemt de kennisgeving prima. ‘Maar daar moet het niet bij blijven. De professionals moeten samenwerkingsafspraken maken en deze formaliseren. Het is onze rol om dat proces te faciliteren.’

Hondje uitlaten

De gemeente en Coöperatie VGZ hebben onlangs een convenant gesloten, waarin beide partijen streven naar een wijkgerichte aanpak om hulpvragen

De zorg verwijst nog weinig naar welzijnsaanbieders, bijvoorbeeld bij eenzaamheid

van bewoners in samenhang te laten beantwoorden. ‘We hebben kritisch naar dit convenant gekeken’, zegt Vrijzen. ‘Het gaat bij ons ook om samen zelfredzaam zijn, om participatie en gezondheid. We gaan niet alleen uit financiële overwegingen een nieuwe aanpak bedenken. Eigen regie van bewoners vinden wij belangrijk. We vinden dat we niet de enige relevante spelers zijn op het terrein van zorg en welzijn. Op de eerste plaats zijn dat de inwoners zelf, waarbij wij en de professionals een aanvullende en stimulerende rol hebben op zelfredzaamheid. We gaan ervan uit dat elke bewoner ook iets te bieden heeft, ook al heeft iemand een hulpvraag. We proberen formele en informele zorg met elkaar te verbinden.’ Het werd ook als voorbeeld in het café genoemd: breng vraag en aanbod met elkaar in verbinding. Een praktijkondersteuner bracht

twee mensen met elkaar in contact: de ene mevrouw kon haar hondje niet uitlaten vanwege ziekte en de andere mevrouw wilde wel wandelen maar niet alleen.

Welzijn op recept

Er komen wijkteams. Vrijzen: ‘We noemen het geen sociale wijkteams, omdat daar de suggestie vanuit gaat dat het alleen het sociale domein betreft. Wij willen juist dat ook een huisarts of een praktijkondersteuner-ggz deel uitmaken van het team.’

Ook wordt gedacht aan het invoeren van Welzijn op recept, een methode om mensen met psychosociale klachten vanuit de huisartspraktijk te verwijzen naar welzijnsactiviteiten. ‘De zorg is nog te weinig bekend met het verwijzen naar welzijnsaanbieders, als er sprake is van sociale problemen zoals eenzaamheid. We willen bewerkstelligen dat iemand zelf een oplossing gaat zoeken in plaats van dat de professional dat doet. Iemand bepaalt zelf wat hij wil. Lukt het, dan draagt het bij aan meer zelfrespect en welbevinden’, aldus Vrijzen.

Centrale toegang

Binnenkort start er een pilot voor een wijkgerichte aanpak in Schilderskwartier en Bomen- en Bloemenkwartier, waarbij Raedelijn als projectleider optreedt. Rooijmans: ‘Er is al veel waarop we verder kunnen bouwen, zoals Woerden-Wijzer.nl, de brede, integrale toegang voor vragen op het hele sociale domein in Woerden. Toch hebben professionals behoefte aan een goed overzicht: wat is

ROS slaat brug tussen sociaal domein en zorg

De samenhang en afstemming tussen de eerstelijnszorg en de gemeenten is een weerbarstig proces. De verschillende ordeningssystemen maken het organiseren lastig. Maar ook de wijze waarop de eerstelijnszorg zelf gestructureerd is, met alle verschillende disciplines, vaak verdeeld en onvoldoende bekend met elkaar. Juist in die situaties is de regionale ondersteuningsstructuur (ROS) de kwartiermaker. De ROS kent de verschillende disciplines en heeft kennis en ervaring van de samenwerking bij het begeleiden van multidisciplinaire zorgprogramma's en afstemming tussen huisartsen, eerstelijnspsychologen, apothekers, wijkverpleegkundigen, verloskundigen en paramedici. Om elkaar te vinden, de cultuurverschillen te overbruggen, de eerste contacten te leggen, elkaar te leren kennen en processen te begeleiden zijn ROS'en in het hele land druk bezig met bruggen bouwen tussen de eerstelijnszorg en de gemeenten.

of praktijkondersteuner-ggz nodig'

er nu allemaal, hoe is de toegang tot de zorg geregeld, wie bepaalt het? Het zou mooi zijn als we de wijkteams kunnen verbinden aan de centrale toegang van WoerdenWijzer.'

Kernteamleden

Huisarts Guus Hermsen organiseerde mede het Eerstelijnscafé. 'Goed om elkaar te leren kennen, maar het is lastig dat de meeste professionals in de eerste lijn niet in een wijk werken maar in heel Woerden. De wijkteams, waarin vertegenwoordigers van het huidige schakelteam – wijkverpleegkundige, maatschappelijk werk en welzijnsadviseur –, de sociaal makelaar van WoerdenWijzer, huisarts en praktijkondersteuner kunnen komen, zullen vooral het netwerk in de wijk moeten ondersteunen. Hoe dit precies gaat uitpakken, is op voorhand niet te zeggen. Het wijkteam moet ervoor zorgen dat de hulpvrager de juiste ondersteuning krijgt.'

Wat is er nodig om als wijkteam effectief te kunnen zijn? Vrijsen: 'De kernteamleden moeten elkaar goed weten te vinden, zonder dat het al te veel tijd en moeite kost. Ook met de uitvoerende partijen die niet in het team zitten, moeten ze goed samenwerken.'

Is het een obstakel voor de nieuwe aanpak dat Coöperatie VGZ geen zorgkantoor in Woerden heeft? Vrijsen: 'Op de korte termijn is dat onhandig, omdat we geen afspraken maken met aanbieders die AWBZ-financiering krijgen. Maar als de decentralisatie van taken naar de gemeente volgend jaar een feit is, lost dit probleem zich vanzelf op. Vanuit de wet langdurige zorg wordt de intramurale zorg bekostigd en andere zorg op wijkniveau vanuit de Wmo en Zvw.'

Corina de Feijter

Bij een effectief wijkteam weten de teamleden elkaar makkelijk te vinden, stellen Sosja Rooijmans, adviseur van Raedelijm (links) en Alide de Leeuw, beleidsambtenaar gemeente Woerden. Op de foto ontbreken Jelle Vrijsen, zorginkoper VGZ en Guus Hermsen, huisarts. (Foto: Studio Oostrum)